

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/biogramy/19299,Walentynowicz-Anna.html>
19.05.2024, 22:24

Walentynowicz Anna

Anna Walentynowicz, ur. 15 VIII 1929 we wsi Sienne niedaleko Równego na Wołyniu (obecnie Ukraina), zginęła 10 IV 2010 w katastrofie lotniczej k. Smoleńska (Rosja). Ukończyła 4 klasy SP.

Córka Nazara (zm. 1995) i Pryśki Lubczyk (zm. 1937), ukraińskich sztundystów. Pod koniec 1943 przedostała się z polską rodziną Teleśnickich pod Warszawę. Od 1945 pracownica gospodarstwa rolnego pod Gdańskiem, następnie piekarni, w 1950 pakowaczka w Gdańskich Zakładach Przemysłu Tłuszczowego Amada, 1950–1991 (z przerwami) spawacz, od 1966 suwnicowa w Stoczni Gdańskiej im. Lenina; w 1. połowie l. 50. przodowniczką pracy socjalistycznej (270% normy). I–VIII 1951 członek ZMP, delegat na zjazd młodzieży socjalistycznej w Berlinie; następnie członek Ligi Kobiet, przewodnicząca LK w Stoczni, działaczka na rzecz praw pracowniczych. W XII 1970 uczestniczka demonstracji pod KW PZPR i siedzibą Polskiego Radia w Gdańsku, uczestniczka strajku w SG, przygotowywała posiłki. 25 I 1971 uczestniczka spotkania w SG z I sekretarzem KC PZPR Edwardem Gierkiem. Od 1978 członek WZZ Wybrzeża, udostępniała mieszkanie na punkt kontaktowy, redaktor niezależnego pisma „Robotnik Wybrzeża”, kolporterka, współorganizatorka obchodów rocznic Grudnia '70; wielokrotnie zatrzymywana na 48 godz., poddawana rewizjom.

7 VIII 1980 zwolniona z pracy (5 mies. przed emeryturą), żądanie jej przywrócenia stało się 1. postulatem strajku w SG, który wybuchł 14 VIII 1980; 16 VIII 1980 przywrócona. 14–31 VIII 1980 uczestniczka strajku w SG, 16 VIII 1980 (po zakończeniu przez Lecha Wałęsę strajku) z Aliną Pienkowską zatrzymywana przy bramie nr 3 wychodzących ze Stoczni robotników i wzywała do kontynuacji strajku, następnie członek Prezydium MKS, sygnatariuszka [Porozumień Sierpniowych](#); od IX 1980 w „S”, członek Prezydium Komitetu

Walentynowicz Anna 2084 1.jpg

Miejsce urodzenia Sienne na Wołyniu

Data urodzenia 15-08-1929

Miejsce śmierci Smoleńsk (Rosja)

Data śmierci 10-04-2010

Hasło wydrukowane w **Tom I**

Założycielskiego w SG, członek Prezydium MKZ w Gdańsku. W X 1981 podczas spotkania z robotnikami w Radomiu dwóch funkcjonariuszy SB (we współpracy z TW Karol) podjęło próbę jej otrucia za pomocą leku Furosemidum. 3 IV 1981 w wyniku konfliktu z L. Wałęsą decyzją Prezydium KZ SG odwołana z Prezydium MKZ Gdańsk. Gość I KZD. W XI 1981 sygnatariuszka Deklaracji ideowej Klubów Rzeczypospolitej Samorządnej Wolność–Sprawiedliwość–Niepodległość.

14–16 XII 1981 współorganizatorka strajku w SG, po pacyfikacji zatrzymana, 18 XII 1981 internowana w Ośr. Odosobnienia w Bydgoszczy–Fordonie i Gołdapi, w VII 1982 zwolniona. W VIII 1982 aresztowana pod zarzutem zorganizowania strajku w SG w XII 1981, osadzona w AŚ w Gdańsku, AŚ Warszawa–Mokotów i ZK w Grudziądzu, 30 III 1983 skazana wyrokiem Sądu Rejonowego w Grudziądzu na 1 rok i 3 mies. więzienia w zawieszeniu na 3 lata; zwolniona z pracy. 16 XII 1983 ponownie aresztowana za próbę wmurowania (z Kazimierzem Świtoniem i Ewą Tomaszewską) tablicy upamiętniającej pacyfikację KWK Wujek, osadzona w ZK w Lublińcu, zwolniona w IV 1984 ze względu na stan zdrowia; 18 II 1985 – 31 VIII 1986 inicjatorka i uczestniczka głódówki rotacyjnej w kościele Narodzenia NMP w Krakowie–Bieżanowie. Od 1988 organizatorka sympozjów „W trosce o Dom Ojczysty”.

W 1989 przeciwniczka obrad Okrągłego Stołu. W 1989 współzałożycielka Fundacji Promocji Sztuki Sakralnej. 1989–1997 współpracowniczka pisma „Poza Układem”. Od 1991 na emeryturze.

W 2000 odmówiła przyjęcia tytułu Honorowego Obywatela Gdańska. Odznaczona Medalem Wolności przyznawanym przez amerykańską Fundację Ofiar Komunizmu (2005), Orderem Orła Białego (2006), Krzyżem Wolności i Solidarności (2018, pośmiertnie).

Poświęcono jej kilka książek: S. Cenckiewicz, *Anna Solidarność Życie i działalność Anny Walentynowicz na tle epoki* (2010), T. Jastrun, *Życie Anny Walentynowicz* (1985, 2011 – II wyd.), D. Karaś, M. Sterlingow, *Walentynowicz. Anna*

szuka raju (2020).

3 IX 1978 – 27 I 1990 rozpracowywana przez Wydz.
III A/Inspektorat 2 KW MO/WUSW w Gdańsku w ramach SOR
krypt. Suwnicowa/Emerytka.

Mirosława Łątkowska|Adam Borowski|Redakcja

[Gdańsk, Region Gdańsk](#)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

[Zgłoś błąd](#)